

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“УКРАЇНСЬКА МОВА”
(довузівська підготовка)

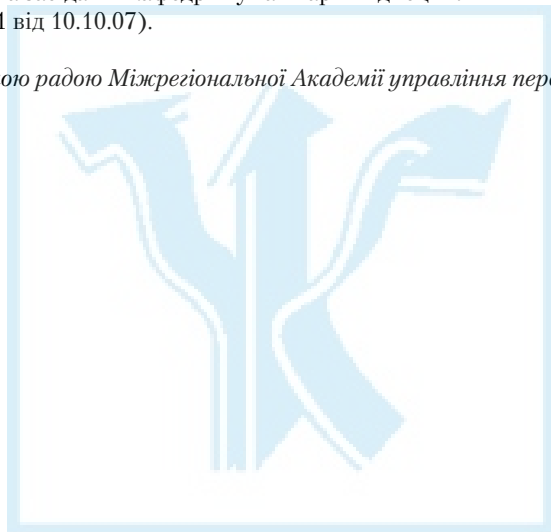
МАУП

Київ 2008

Підготовлено професором кафедри гуманітарних дисциплін
З. У. Борисовою

Затверджено на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін
(протокол № 1 від 10.10.07).

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Борисова З. У. Навчальна програма дисципліни “Українська мова” (довузівська підготовка). – К.: МАУП, 2008. – 24 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Українська мова” для роботи з іноземними студентами, які навчаються за всіма напрямками довузівської підготовки, плани практичних занять, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна “Українська мова” є базовою в структурі підготовки іноземних студентів довузівської підготовки Міжрегіональної Академії управління персоналом усіх напрямів навчання.

Головна комунікативна мета навчання — практичне оволодіння українською мовою на тому рівні, який забезпечить мовленнєву діяльність студентів в актуальних для них сферах спілкування, готовність до активної участі в навчальному процесі на всіх етапах навчання у вищому навчальному закладі.

Мовна, комунікативно-мовленнєва готовність іноземних студентів до навчання досягається шляхом засвоєння студентами мінімально необхідного й достатнього обсягу мовних знань, необхідних умінь і навичок мовленнєвої діяльності українською мовою.

Головні завдання вивчення дисципліни:

- забезпечити вміння сприймати інформацію, близьку за змістом до лекцій з дисциплін, що вивчаються на підготовчому факультеті;
- комплексно розвивати навички повтору інформації з текстів і лекцій, ставити запитання, відповідати на них, вести бесіду, подавати репліки-стимули, репліки на відповідь, складати особисте висловлювання, будувати його в логічній послідовності з використанням опор; робити вибір необхідних мовних засобів;
- навчити студентів складати план (простий, складний, тезовий), конспект матеріалу, що прочитано й прослухано, записувати засвоєну інформацію, складати за аналогією власний мікротекст на підставі плану й інших опор.

Відповідно до поставлених завдань навчання української мови повинно забезпечити мовленнєву діяльність студентів у сфері професійного і ділового спілкування, а також у сфері побутового і культурного спілкування.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“УКРАЇНСЬКА МОВА”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
	I семестр
	Змістовий модуль I. Початковий фонетико-граматичний курс
1	Слово як одиниця мови. Номінативна функція слова. Синоніми. Абсолютні синоніми. Антоніми
2	Практична фонетика. Органи мовлення та їх робота. Особливості творення і функціонування звуків української мови
3	Фізично-акустичні та фізіологічно-артикуляційні особливості звуків української мови
4	Фонетичне членування мовного потоку. Фонетична фраза. Такти. Склад. Наголос
5	Голосні звуки сучасної української мови [a], [o], [y], [e], [й], [i]. Темп мовлення
6	Артикуляторно-акустична класифікація приголосних звуків. Шумні приголосні, сонорні приголосні. Дзвінки й глухі акустичні пари. Глухий [ф]. Злиті приголосні звуки
7	Губні приголосні. Тверді приголосні. М'які приголосні. Палаталізація приголосних звуків
8	Орфоепія. Вимова голосних і приголосних звуків. Графіка й орфографія. Український алфавіт
9	Частини мови. Іменник. Загальне значення іменника. Семантико-граматичні категорії іменника. Граматичні категорії іменника. Основні значення відмінків. Відмінювання іменників (однина)
10	Прикметник. Значення прикметника. Якісні прикметники. Тверда і м'яка група прикметників. Форми називного відмінка прикметників
11	Числівник. Значення числівника. Розряди числівників. Кількісні і порядкові числівники. Групи числівників за будовою. Прості, складні, складені числівники

1	2
12	Займенник. Значення займенників. Співвідношення з іншими частинами мови. Особові займенники, особово-вказівні займенники, зворотний займенник <i>себе</i> . Присвійні займенники. Вказівні займенники. Означальні займенники. Питально-відносні займенники. Відмінювання особових займенників
	<p>Змістовий модуль II. Поняття про частини мови</p> <p>1 Дієслово. Значення дієслова. Основа інфінітиву і основа теперішнього часу. Дві дієвідміни дієслова. Категорія виду. Категорія перехідності. Категорія особи. Категорія часу. Категорія способу</p> <p>2 Прислівник. Значення прислівника, його граматичні ознаки. Якісно-означальні прислівники. Прислівники способу або образу дії</p> <p>3 Кількісно-означальні прислівники. Обставинні прислівники часу. Безособово-предикативні прислівники, що виражають стан природи</p> <p>4 Прийменник. Вживання прийменників <i>у (в), на, з (зі, із), про, о</i> з відмінковими формами іменників</p> <p>5 Сполучник. Сурядні єднальні сполучники <i>і (й), та</i> (в значенні <i>і</i>). Сурядні зіставно-протиставні сполучники <i>а, але</i>. Сурядний розділовий сполучник <i>чи</i>. Підрядний обставинний сполучник <i>тому що</i></p> <p>6 Частка. Заперечні частки <i>не, ні</i>. Стверджувальна частка <i>так</i>. Вказівні частки <i>це, ось</i>. Кількісна частка <i>майже</i></p> <p>7 Вигук. Вигуки, що виражають етикет-вітання, подяку, побажання, вибачення тощо</p> <p>8 Багатозначність слів. Пряме й переносне значення слова. Метонімія. Лексичні синоніми. Антоніми. Омоніми. Лексичні омоніми. Граматичні омоніми. Фонетичні омоніми. Омографи</p> <p>9 Спрощення в групах приголосних. Подовження приголосних звуків. Чергування голосних. Чергування при словотворенні та словозміні</p> <p>10 Орфоепія. Вимова звукосполучень</p> <p>11 Графіка й орфографія. Правопис прізвищ українського походження</p>

1	2
12	Іменник. Категорії збірності й одиничності. Семантична мотивація у назвах істот. Однинна та множинна форми іменників. Відмінювання іменників. Деякі незмінювані іменники
13	Прикметник. Відносні прикметники. Відносно-якісні прикметники. Присвійні прикметники. Присвійно-відносні та присвійно якісні прикметники. Відмінювання прикметників (тверда і м'яка групи). Ступені порівняння прикметників
14	Числівник. Неозначено-кількісні числівники. Відмінювання деяких числівників
15	Займенник. Заперечні займенники. Відмінювання особово-вказівних, вказівних, присвійних, означальних, питально-відносних, заперечних займенників
Змістовий модуль III. Дієслово. Службові частини мови	
1	Дієслово. Структурні класи дієслів. Додаткові відтінки значень дієслівних форм недоконаного і доконаного виду. Категорія дієслівного стану. Категорія способу
2	Прислівник. Обставинні прислівники місця
3	Прийменник. Вживання деяких прийменників з формами іменників
4	Сполучник. Сурядні єднальні сполучники. Сурядні зіставно-протиставні сполучники. Підрядні з'єднувальні сполучники. Підрядні обставинні сполучники часу, мети, умови, допустовості, порівняння, причини, наслідку
5	Частка. Стверджувальна частка <i>авжеж</i> . Питальні частки. Обмежувально-видільні частки. Власне модальні частки
6	Вигук. Вигуки, що виражають емоції: страх, невдоволення, іронію
II семестр	
Змістовий модуль I. Лексика. Словотвір	
1	Багатозначність слів. Метафора. Метафоричне перенесення значень у художньому мовленні. Синекдоха. Усі типи лексичних синонімів (стилістичні, семантичні, семантико-стилістичні). Контекстуальні синоніми й антоніми. Пароніми

1	2
2	Власне українські слова. Запозичення з інших слов'янських і неслов'янських мов. Активна і пасивна лексика в сучасній українській мові
3	Професійна та діалектна лексика. Застарілі слова. Неологізми. Стійкі словосполучення (фразеологічні зрощення, фразеологічні єдності, фразеологічні сполучення). Типи й види словників
4	Чергування фонем. Орфоепія
5	Морфемна структура слова. Корінь слова. Слова спільного кореня. Афікси. Типи афіксальних морфем: префікс, постфікс, суфікс, флексія. Основа слова і закінчення
6	Словотвір. Поняття твірної основи. Способи словотвору. Абревіація
7	Частини мови. Числівник. Збірні числівники. Дробові числівники. Відмінювання числівників
8	Займенник. Неозначені займенники. Відмінювання і написання неозначених займенників
9	Дієслово. Категорія дієслівного стану. Пасивний стан. Безособові дієслова. Давноминулий час. Вживання часових форм. Категорія способу. Парадигма наказового та умовного способів
10	Дієприкметник. Активні дієприкметники теперішнього часу. Активні дієприкметники минулого часу. Дієприслівники на <i>-ся (-сь)</i>
11	Прислівник. Обставинні прислівники причини. Обставинні прислівники мети. Ступені порівняння прислівників
12	Прийменник. Первинні і вторинні прийменники. Прості, складні, складені прийменники. Прийменники, що вживаються з родовим відмінком. Прийменники, що вживаються із знахідними, орудним, місцевим відмінками. Складені прийменники
1	<p>Змістовий модуль II. Поняття про речення</p> <p>Сполучник. Одиначні, повторювані, парні сполучники. Прості, складні, складені сполучники. Підрядні обставинні сполучники міри, ступеня. Сурядні розділові сполучники. Парні сполучники. Складені сполучники</p>

1	2
2	Частка. Підсилювальні частки
3	Вигук. Вигуки, що виражають волевиявлення, спонукання до дії. Звуконаслідувальні слова
4	Моделі речення. Складений підмет, виражений іменником та словом з кількісним значенням
5	Дієслівний простий присудок, виражений дієсловом умовного способу
6	Дієслівний простий присудок, виражений інфінітивом. Дієслівний складений присудок, виражений сполученням інфінітива з особливими формами дієслів із фазовим значенням; з модальним значенням
7	Дієслівний складений присудок, виражений сполученням інфінітива з предикативними прикметниками
8	Дієслівний складений присудок, виражений сполученням інфінітива з усталеними сполуками
9	Іменний складений присудок складається з дієслова-зв'язки та іменної частини, що виражається іменником, прикметником, займенником, числівником, дієприкметником, стійким словосполученням
10	Означено-особові речення. Узагальнено-особові речення. Різновиди безособових речень
11	Речення, ускладнені вставними і вставленими конструкціями. Вставні слова і словосполучення виражають модальну оцінку, почуття людини у зв'язку з повідомленням, привертають, активізують увагу співрозмовника, вказують на джерело повідомлення, допомагають упорядкувати думки, пов'язати їх між собою, виражають емоційність вислову, наголошують на його експресивність
12	Складносурядні речення з єднальними сполучниками, із зіставно-протиставними сполучниками та градаційними сполучниками, з розділовими сполучниками
13	Складнопідрядні речення: з підрядними присубстантивно-атрибутивними, засобом зв'язку предикативних частин яких є сполучні слова – займенники та сполучні слова-прислівники; з підрядними з'ясувальними, що поєднуються з головними реченнями в одне ціле за допомогою з'ясувальних сполучників та сполучних слів

1	2
14	Пояснювальні, базові, опорні слова складнопідрядних речень з підрядними з'ясувальними — розряди дієслів, що означають процеси мовлення, розумової діяльності, волевиявлення, спонукання, сприймання, відчуття, сподівання, віри, піклування, турботи, психічні процеси почуття, буття, виявлення
15	Складнопідрядні речення з підрядними часу, що відповідають на запитання <i>коли? як довго?</i> та ін. і поєднуються з головною частиною за допомогою сполучників і сполучних слів; з підрядними умови, що відповідає на запитання <i>за якої умови?</i> і приєднується за допомогою сполучників; з підрядними мети, що відповідають на запитання <i>для чого? з якою метою? нащо?</i> і приєднуються за допомогою сполучників <i>щоб</i> та ін.
16	Складнопідрядні речення з підрядними причини, що відповідають на запитання <i>чому? через що? з якої причини?</i> і поєднуються за допомогою сполучників; з підрядними місця, що відповідають на запитання <i>де? куди? звідки?</i> і приєднуються до головної частини за допомогою сполучних слів-прислівників <i>де, куди, звідки</i>
17	Складнопідрядні речення порівняльні, що відповідають на запитання <i>як? як саме? подібно до чого?</i> і поєднуються з головною частиною за допомогою порівняльних сполучників; допустові, що відповідають на запитання <i>незважаючи на що?</i> і поєднуються з головною частиною за допомогою сполучників; наслідкові, що приєднуються сполучником <i>так що</i>

ЗМІСТ
дисципліни
“УКРАЇНСЬКА МОВА”

Змістовий модуль І. Початковий фонетико-граматичний курс

Тема 1. Голосні української мови. Особливості їх вимови. Літери Я, Ю, Є, Ї на початку слова і після голосних. Голосні під наголосом. Поняття наголошеної і ненаголошеної позиції. Голосні у кінці слова. Зміни голосних.

Тема 2. Тверді і м'які приголосні. Розрізнення дзвінких і глухих приголосних. Оглушення та одзвінчення приголосних. Літеросполучення ДЖ і ДЗ. Африкати. Асиміляція приголосних. Спрощення у групах приголосних. Подвоєні приголосні. Зміни приголосних.

Тема 3. Наголос. Побіжний наголос. Випадки пересування наголосу в граматичних формах. Наголос в іменниках чоловічого, жіночого та середнього роду. Інтонація. Поняття інтонаційної конструкції. (ІК). Поняття центру ІК. Поняття передцентру та постцентру ІК. ІК-1, ІК-2, ІК-3, ІК-4, ІК-5, ІК-6, ІК-7.

Тема 4. Типи простого речення. Просте розповідне речення. Стверджувальне й заперечне речення. Двоскладне речення. Односкладне речення. Питальне речення. Спонукальне речення. Вираження членів простого речення. Підмет. Присудок. Додаток. Означення. Обставина. Безособове речення.

Тема 5. Іменник. Значення й вживання відмінків іменників. Розподіл іменників за родами. Число іменників. Відмінювання іменників. Утворення форм множини іменників.

Тема 6. Особові й присвійні займенники. Відмінювання займенників. Функції відмінків. Неозначені й заперечні займенники (відмінювання й семантико-синтаксичні функції).

Тема 7. Поняття про дієслово. Неозначена форма дієслова. Типи дієслівних основ. Доконаний і недоконаний вид дієслова. Дійсний і пасивний стан. Теперішній і майбутній (простий) час дієслів I та II дієвідміни. Минулий час дієслів доконаного і недоконаного виду. Дієвідмінювання дієслів. Умовний спосіб. Наказовий спосіб. Безособові форми дієслова.

Тема 8. Вираження умовних відношень: ірреальної умови; потенційної умови; реальної умови.

Тема 9. Вираження просторових відношень (де? куди? коли?).

Тема 10. Вираження часових відношень: в простому реченні; в складному реченні.

Тема 11. Вираження причинних відношень: сприятливі причини; несприятливі причини; причини свідомої дії.

Тема 12. Складне речення, його типи. Складносурядне речення. Складносурядні речення з сурядними, протиставними, розділовими приєднувальними відношеннями між частинами.

Тема 13. Складнопідрядне речення. Складнопідрядні речення з означальною, додатковою підрядною, з'ясувальною підрядною, темпоральною підрядною та іншими підрядними частинами.

Тема 14. Складні речення, необхідні для розуміння наукових текстів гуманітарного та природничого профілю.

Тема 15. Складні речення, необхідні для розуміння газетних текстів. Особливості художнього та публіцистичного стилів мови.

Тема 16. Речення з дієприкметниковими зворотами. Дієприкметник як змінювана форма дієслова. Семантична диференціація прикметників і дієприкметників.

Тема 17. Речення з дієприслівниковими зворотами. Дієприслівник як незмінювана дієслівна форма. Дієприслівники недоконаного виду теперішнього часу та доконаного виду минулого часу. Функції дієприслівника в реченні.

Тема 18. Поняття про будову слова. Закінчення. Основа. Корінь. Суфікс. Префікс.

Тема 19. Іменник. Основні поняття про іменник. Істоти — неістоти. Рід іменника. Число іменника. Відмінки іменників. Відмінювання іменників. Форми іменників I відміни в однині. Форми іменників II відміни в однині. Форми іменників III відміни в однині. Форми іменників IV відміни в однині. Форми іменників у множині.

Тема 20. Прикметник. Поняття про прикметник. Розряди прикметників. Відмінювання прикметників.

Тема 21. Числівник. Основні поняття про числівник. Кількісні і порядкові числівники.

Тема 22. Займенник. Основні поняття про займенник.

Тема 23. Відмінки та їх функції. Називний відмінок та його головні функції.

Тема 24. Родовий відмінок та його головні функції. Закінчення іменників у родовому відмінку однини. Закінчення іменників у ро-

довому відмінку множини. Форми прикметників, займенників та порядкових числівників у родовому відмінку однини. Форми прикметників, займенників та порядкових числівників у родовому відмінку множини.

Тема 25. Знахідний відмінок та його головні функції. Форми іменників істот — неістот у знахідному відмінку. Форми прикметників, займенників, порядкових числівників, які вживаються з іменниками — неістотами. Форми особових займенників у знахідному відмінку однини та множини.

Тема 26. Давальний відмінок та його головні функції. Закінчення іменників у давальному відмінку однини. Закінчення прикметників, займенників та порядкових числівників в однині. Закінчення прикметників, займенників та порядкових числівників у давальному відмінку множини.

Тема 27. Орудний відмінок та його головні функції. Закінчення іменників в орудному відмінку однини. Закінчення прикметників, займенників та порядкових числівників в однині. Закінчення іменників в орудному відмінку множини. Закінчення прикметників, займенників та порядкових числівників у множині.

Тема 28. Місцевий відмінок та його головні функції. Закінчення іменників у місцевому відмінку однини. Чергування приголосних в основі слова. Закінчення іменників у місцевому відмінку множини. Форми особових займенників. Закінчення прикметників, займенників та порядкових числівників у місцевому відмінку однини та множини. Дієслова, які вимагають місцевого відмінка.

Тема 29. Дієслово та його форми. Поняття про дієслово. Дієвідмінювання дієслів. Форми майбутнього часу. Форми минулого часу. Наказовий спосіб. Дієслова з ознакою руху. Просторове значення префіксів дієслів з ознакою руху. Види дієслова. Способи творення доконаного виду. Головні значення видів.

Тема 30. Дієприкметник. Поняття про дієприкметник. Активні та пасивні дієприкметники. Способи творення активних дієприкметників. Способи творення пасивних дієприкметників.

Тема 31. Дієприслівник. Поняття про дієприслівник. Дієприслівниковий зворот. Способи творення дієприслівників доконаного та недоконаного виду.

Тема 32. Морфологія іменних частин мови.

Тема 33. Відмінювання іменників, прикметників, займенників, числівників.

Тема 34. Іменники власні й загальні на позначення істот і неістот, розподіл іменників за родами, співвіднесеність з особовими займенниками.

Тема 35. Число іменників.

Тема 36. Утворення форми множини іменників чоловічого й жіночого роду за допомогою закінчень — И, -І, -Ї. Утворення форми множини іменників середнього роду за допомогою закінчень — А, -Я.

Тема 37. Відмінювання іменників чоловічого роду. Утворення форми множини іменників чоловічого роду з паралельними закінченнями. Відмінювання іменників чоловічого роду на твердий і м'який приголосний.

Тема 38. Відмінювання іменників жіночого роду на м'який приголосний, на -Я. Середнього роду на -НЯ. Особливості відмінювання іменників на позначення істот.

Тема 39. Відмінювання прикметників з твердою і м'якою основою. Відмінювання порядкових числівників.

Тема 40. Відмінювання займенників. Відмінювання особових займенників. Відмінювання присвійних і вказівних займенників.

Тема 41. Відмінювання кількісних числівників.

Тема 42. Функції відмінків.

Тема 43. Називний відмінок. Називний відмінок іменника, займенника однини й множини. Називний відмінок у функції підмета. Називний відмінок іменника і прикметника як частина складеного іменного присудка.

Тема 44. Родовий відмінок іменників однини і множини. Родовий відмінок іменників у ролі об'єкта при запереченні, на позначення оз-

наки, на позначення вимірюваного об'єкта. Родовий відмінок іменників у поєднанні з кількісними числівниками, зі словами МАЛО, БАГАТО та ін. Родовий відмінок іменників з прийменниками на позначення початкового і кінцевого пункту руху, а також з прийменником БІЛЯ на позначення місця. Родовий відмінок на позначення точної дати, на позначення місця перебування особи, на позначення суб'єкта, носія ознаки в поєднанні з іменниками. Родовий відмінок із прийменником У (В) на позначення суб'єкта. Родовий відмінок із прийменниками З, БЕЗ на позначення ознаки.

Тема 45. Знахідний відмінок однини й множини. Знахідний відмінок без прийменника зі значенням прямого об'єкта дії при перехідних дієсловах. Знахідний відмінок без прийменників на позначення відрізка часу, повністю охопленого дією. Знахідний відмінок з прийменниками У (В), НА на позначення напряду дії. Знахідний відмінок з прийменником ЧЕРЕЗ на позначення проміжку часу в поєднанні з словами ДЕНЬ, ЧАС та ін.

Тема 46. Місцевий відмінок іменників однини та множини. Місцевий відмінок іменників з прийменниками У (В) та НА на позначення моменту часу в поєднанні з словами — назвами місяців та словом РІК. Місцевий відмінок іменників з прийменником ПРИ на позначення предмета, місця, простору, де відбувається дія. Місцевий відмінок іменників з прийменником ПРИ на позначення способу пересування.

Тема 47. Орудний відмінок іменників однини та множини. Орудний відмінок іменників як частина складеного присудка з дієсловами БУТИ, СТАТИ та ін. Орудний відмінок іменників з прийменниками НАД, ПІД та ін. На позначення місця знаходження. Орудний відмінок іменників з прийменником З (ЗІ, ІЗ) на позначення спільності дії та ознаки предмета.

Тема 48. Давальний відмінок іменників однини та множини. Давальний відмінок іменників та особових займенників на позначення адресата дії, діючої особи у безособових реченнях із словами МОЖНА та ін., словами на –О, на позначення істот у конструкціях при вказівці на вік. Давальний відмінок іменників на позначення істот з дієсловом ПОДОБАТИСЯ.

Тема 49. Кличний відмінок іменників чоловічого та жіночого роду однини й множини. Кличний відмінок іменників на позначення адресата-об'єкта, до якого звертається мовець. Кличний відмінок іменників на позначення адресата-суб'єкта, який потенційно виконує волю мовця.

Тема 50. Дієслівне формозмінування.

Тема 51. Неозначена форма дієслова. Типи дієслівних основ.

Тема 52. Доконаний і недоконаний вид дієслова.

Тема 53. Дійсний і пасивний стан (особові форми дієслова). Дійсний спосіб. Теперішній і майбутній (простий) час основних непродуктивних дієслів I та II дієвідміни. Минулий час дієслів доконаного і недоконаного виду (складний). Дієвідмінування дієслів на –СЯ.

Тема 54. Умовний спосіб.

Тема 55. Наказовий спосіб.

Тема 56. Безособові форми дієслова. Предикативні утворення на -НО, -ТО. Модальні форми типу ВАРТО, МОЖНА, ТРЕБА, типу ПОВИНЕН та ін., типу НЕМАЄ, НЕ БУЛО, НЕ БУДЕ. Поєднання модальних дієслів ХОТІТИ, МОГТИ з неозначеною формою дієслова.

Тема 57. Поєднання модальних дієслів ХОТІТИ, МОГТИ з неозначеною формою дієслова.

Тема 58. Дієслова руху. Дієслова руху в опозиції ЙТИ, НЕСТИ, ВЕСТИ – ЇХАТИ, ВЕЗТИ. Дієслова односпрямованого й різноспрямованого руху в опозиції ЙТИ – ХОДИТИ та ін. Зіставлення перехідних і неперехідних дієслів руху.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

I семестр

Практичні заняття 1–4.

Голосні української мови. Особливості їх вимови. Літери Я, Ю, Є, Ї на початку слова і після голосних. Голосні під наголосом. Поняття наголошеної і ненаголошеної позиції. Голосні у кінці слова. Зміни голосних. Текст: Знайомство.

[1; с. 4–12]

Практичні заняття 5–8.

Тверді й м'які приголосні. Розрізнення дзвінких і глухих приголосних. Оглушення та одзвінчення приголосних. Літеросполучення ДЖ і ДЗ. Африкати. Асиміляція приголосних. Спрощення у групах приголосних. Подвоєні приголосні. Зміни приголосних. Текст: Моя сім'я.

[1; с. 13–21]

Практичні заняття 9–12.

Наголос. Побіжний наголос. Випадки пересування наголосу в граматичних формах. Наголос в іменниках чоловічого, жіночого та середнього роду. Інтонація. Поняття інтонаційної конструкції (ІК). Поняття центру ІК. Поняття передцентру та постцентру ІК. ІК-1, ІК-2, ІК-3, ІК-4, ІК-5, ІК-6, ІК-7. Текст: Мій друг.

[1; с. 31–38]

Практичні заняття 13–16.

Типи простого речення. Просте розповідне речення. Стверджувальне й заперечне речення.

Практичні заняття 17–20.

Двоскладне речення. Односкладне речення. Питальне речення. Спонукальне речення.

Практичні заняття 21–24.

Вираження членів простого речення. Підмет. Присудок. КОНТРОЛЬНА РОБОТА. РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ.

Практичні заняття 25–28.

Додаток. Означення. Обставина.

Практичні заняття 29–32.

Безособове речення. Іменник. Значення й вживання відмінків іменників.

Практичні заняття 33–36.

Розподіл іменників за родами. Число іменників. Текст: МАУП.

Практичні заняття 37–40.

Відмінювання іменників. Утворення форм множини іменників. Текст: Мій підготовчий факультет.

[1; с. 39–45]

Практичні заняття 41–44.

Особові і присвійні займенники. Відмінювання займенників. Функції відмінків. Текст: Моя група.

[1; с. 47–48]

Практичні заняття 45–48.

Неозначені і заперечні займенники (відмінювання і семантико-синтаксичні функції). РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ.

Практичні заняття 49–52.

Поняття про дієслово. Неозначена форма дієслова. Текст: Мій день.

[1; с. 49–55]

Практичні заняття 53–56.

Типи дієслівних основ. Доконаний і недоконаний вид дієслова. Текст: Мій вихідний день.

[1; с. 56–57]

Практичні заняття 57–60.

Дійсний і пасивний стан. Теперішній і майбутній (простий) час дієслів I та II дієвідміни. Минулий час дієслів доконаного і недоконаного виду. Мій розклад.

[1; с. 58–59]

Практичні заняття 61–64.

Дієвідмінювання дієслів. Умовний спосіб. Текст: Вибір професії.

[1, с. 60–65]

Практичні заняття 65–68.

Наказовий спосіб. Безособові форми дієслова.

Практичні заняття 69–72.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ (ЗАЛІК).

II семестр

Практичні заняття 73–76.

Вираження умовних відношень. Вираження просторових відношень (де? куди? коли?). Вираження часових відношень. Вираження причинних відношень.

Практичні заняття 77–80.

Складне речення, його типи. Складносурядне речення. Складносурядні речення з сурядними, протиставними, розділовими приєднувальними відношеннями між частинами.

Практичні заняття 81–84.

Складнопірядне речення. Складнопірядні речення з означальною, додатковою пірядною, з'ясувальною пірядною, темпоральною пірядною та іншими пірядними частинами. Складні речення, необхідні для розуміння наукових текстів гуманітарного та природничого профілю. Складні речення, необхідні для розуміння газетних текстів.

Практичні заняття 85–88.

Особливості художнього та публіцистичного стилів мови. Речення з дієприкметниковими зворотами. Дієприкметник як змінювана форма дієслова. Семантична диференціація прикметників і дієприкметників.

Практичні заняття 89–92.

Речення з дієприслівниковими зворотами. Дієприслівник як незмінювана дієслівна форма. Дієприслівники недоконаного виду теперішнього часу та доконаного виду минулого часу. Функції дієприслівника в реченні.

Практичні заняття 93–96.

Поняття про будову слова.

Закінчення. Основа. Корінь. Суфікс. Префікс.

Текст: Наш художник.

[2, с. 5–9]

КОНТРОЛЬНА РОБОТА. РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ.

Практичні заняття 97–100.

Іменник. Основні поняття про іменник. Істоти — неістоти. Рід іменника. Число іменника. Текст: Допомога друзів.

[2, с. 10–21]

Практичні заняття 101–104.

Відмінки іменників. Відмінювання іменників. Форми іменників I відміни в однині. Форми іменників II відміни в однині. Форми іменників III відміни в однині. Форми іменників IV відміни в однині.

Форми іменників у множині. Тексти: Материнська любов; Зароблений карбованець.

[2, с. 22–50]

Практичні заняття 105–108.

Прикметник. Поняття про прикметник. Розряди прикметників. Відмінювання прикметників. Тексти: Що дорожче; Цар лев.

[2, с. 51–78]

Практичні заняття 109–112.

Числівник. Основні поняття про числівник. Кількісні і порядкові числівники. Займенник. Основні поняття про займенник. Тексти: Одна хвилина; Казки.

[2, с. 79–88]

Практичні заняття 113–116.

Відмінки та їх функції. Називний відмінок та його головні функції. Родовий відмінок та його головні функції. Тексти: Маленький екскурсовод; Територія, населення та національний склад України.

[2, с. 89–124]

Практичні заняття 117–120.

Знахідний відмінок та його головні функції. Тексти: Новорічний сюрприз, Останній лист.

[2, с. 125–146]

Практичні заняття 121 – 124.

Давальний відмінок та його головні функції. Тексти: Золоті руки, Батько й син.

[2, с. 147–161]

Практичні заняття 125–128.

Орудний відмінок та його головні функції. Тексти: Дмитро Гнастюк; Роксолана; Т. Г. Шевченко.

[2, с. 161–184]

Практичні заняття 129–132. Місцевий відмінок та його головні функції. Тексти: Сонце і місяць.

[2, с. 184–199]

Дієслово та його форми. Поняття про дієслово. Дієвідмінювання дієслів.

Форми майбутнього часу. Форми минулого часу. Наказовий спосіб. РУБІЖНИЙ КОНТРОЛЬ.

Практичні заняття 133–136.

Дієслова руху. Умовний спосіб. Наказовий спосіб. Безособові форми дієслова. Поєднання модальних дієслів ХОТИТИ, МОГТИ з неозначеною формою дієслова.

Практичні заняття 137–140.

Підготовка до підсумкового контролю за II СЕМЕСТР (ЕКЗАМЕН). КОНТРОЛЬНА РОБОТА. ПЕРЕВІРКА ПОЗААУДИТОРНОГО ЧИТАННЯ.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Голосні української мови. Тверді і м'які приголосні.
2. Іменник. Значення і вживання відмінків іменників.
3. Особові і присвійні займенники. Відмінювання займенників.
4. Доконаний і недоконаний вид дієслова. Дійсний і пасивний стан.
5. Складне речення, його типи. Складносурядне речення.
6. Складнопідрядне речення.
7. Родовий відмінок та його головні функції. Закінчення іменників у родовому відмінку однини. Закінчення іменників у родовому відмінку множини.
8. Поняття про будову слова.
9. Знахідний відмінок та його головні функції.
10. Закінчення іменників, прикметників, займенників та порядкових числівників у давальному відмінку множини.
11. Закінчення іменників в орудному відмінку однини та множини.
12. Закінчення прикметників, займенників та порядкових числівників у місцевому відмінку однини та множини.
13. Дієвідмінювання дієслів. Форми майбутнього часу.
14. Активні та пасивні дієприкметники. Способи творення активних дієприкметників. Способи творення пасивних дієприкметників.
15. Дієприслівниковий зворот. Способи творення дієприслівників доконаного та недоконаного виду.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Голосні, особливості їх вимови.
2. Зміни (чергування) голосних.
3. Приголосні тверді й м'які.
4. Зміни (чергування) приголосних.

5. Типи простого речення.
6. Значення і вживання відмінків іменників.
7. Особові і присвійні займенники.
8. Поняття про дієслово.
9. Вираження умовних відношень.
10. Вираження просторових відношень.
11. Вираження часових відношень.
12. Причинні відношення.
13. Складне речення, його типи.
14. Складносурядне речення.
15. Складнопідрядне речення.
16. Складні речення, необхідні для спілкування.
17. Складні речення, необхідні для розуміння наукових текстів.
18. Складні речення, необхідні для розуміння газетних текстів.
19. Речення з дієприкметниковими зворотами.
20. Речення з дієприслівниковими зворотами.
21. Будова слова.
22. Іменник.
23. Прикметник.
24. Числівник.
25. Займенник.
26. Відмінки та їх функції.
27. Називний відмінок та його головні функції.
28. Родовий відмінок та його головні функції.
29. Знахідний відмінок та його головні функції.
30. Давальний відмінок. Його головні функції та форми.
31. Орудний відмінок та його головні функції.
32. Місцевий відмінок та його головні функції.
33. Дієслово та його форми.
34. Дієприкметник.
35. Дієприслівник.
36. Відмінювання іменників, прикметників, займенників, числівників.
37. Іменники власні й загальні на позначення істот і неістот, розподіл іменників за родами, співвіднесеність з особовими займенниками.
38. Число іменників.
39. Утворення форм множини іменників.
40. Відмінювання іменників чоловічого роду.
41. Відмінювання іменників жіночого роду.
42. Відмінювання прикметників.

43. Відмінювання займенників.
44. Відмінювання числівників.
45. Функції відмінків.
46. Називний відмінок.
47. Родовий відмінок.
48. Знахідний відмінок.
49. Місцевий відмінок.
50. Орудний відмінок.
51. Давальний відмінок.
52. Кличний відмінок.
53. Дієслівне формозмінювання.
54. Незначена форма дієслова. Типи дієслівних основ.
55. Доконаний і недоконаний вид дієслова.
56. Дійсний і пасивний стан.
57. Умовний спосіб.
58. Наказовий спосіб.
59. Безособові форми дієслова.
60. Дієслова руху.
61. Як Ваше ім'я? Ваше прізвище? В якому році Ви народилися? З якої країни Ви приїхали?
62. Де живе Ваша сім'я? Яка у Вас сім'я? Як звати Ваших батьків (братів, сестер...)? Де вони працюють (вчаться)?
63. Скільки років Ви вчилися у школі? Що Ви вивчали у школі? Ким Ви хотіли бути?
64. Коли Ви приїхали в Україну (рік, місяць)? Як і чому Ви вирішили поїхати в Україну?
65. До якого університету Ви вступили? На якому факультеті Ви навчаєтесь? Де Ви хочете (будете) навчатися наступного року?
66. Ким Ви хочете бути? Які предмети Ви вивчаєте? Які мови Ви знаєте?
67. Чи Ви знаєте, як звати Ваших викладачів? Скільки осіб у Вашій групі? Який розклад занять у Вашій групі?
68. В які дні у Вас українська мова? (географія, література, історія)? Як Ви вчитеся? Який предмет Вам подобається більше і чому?
69. Скільки часу Ви займаєтесь на підготовчому факультеті? Де Ви живете? Яка Ваша адреса?
70. Чому (з якою метою) Ви вивчаєте українську мову? Як Вам подобається відпочивати?

71. Що Вам подобається читати? Яку музику Вам подобається слухати? На яких екскурсіях Ви були? Що Вам там сподобалось? Куди Ви ще хочете поїхати? Чому?
72. Де знаходиться Ваш університет? Які цікаві місця Вам подобаються у Києві? Чому? Де вони знаходяться?
73. Як Ви думаєте, чим відрізняється навчальний рік в Україні від навчального року в Вашій країні? Як Ви обрали свою спеціальність? Хто допомагав Вам у цьому?
74. Які назви наук, навчальних дисциплін Ви знаєте? Які назви навчальних закладів в Україні Ви знаєте?
75. Скільки факультетів у Вашому університеті? Які вони?
76. Які спеціальності є у Вашому університеті?
77. Що Ви робите у вільний час? Де і з ким відпочиваєте?
78. З яких країн приїхали студенти Вашої групи? З ким Ви познайомились у Києві?
79. Які Ваші плани на майбутнє?
80. Що Ви знаєте про державний устрій України?
81. Що Ви знаєте про суспільний устрій України?
82. Де знаходиться Україна на карті світу? Яка зовнішня політика України?
83. Яке становище економіки України?
84. Як розвивається українська наука?
85. Як розвивається культура України?
86. Як охороняється здоров'я людей в Україні?
87. Що Ви знаєте про спорт в Україні?
88. Чи подобається Вам українська молодь?
89. Що Ви знаєте про українську сім'ю?
90. Які Ви знаєте святкові дні, знаменні дати в Україні?

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Борисова З. У., Євсєєва І. П.* Українська мова. Для довузівської підготовки іноземних студентів. — К.: МАУП, 2005.
2. *Вінницька В. М., Плющ Н. П.* Українська мова. Практичний курс граматики для студентів-іноземців: Підручник. — К.: ВПЦ “Київський університет”. — 2003.
3. *Вінницька В. М., Голов'яшина Л. С., Плющ Н. П.* Українська мова як іноземна (початковий курс): Підручник. — К.: ВПЦ “Київський університет”. — 2002.
4. *Навчальні мінімуми з української і російської мов для іноземців.* — К.: ІСДО, 1995.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Українська мова”	4
Зміст дисципліни “Українська мова”	9
Плани практичних занять.....	15
Теми контрольних робіт.....	20
Питання для самоконтролю	20
Список літератури	23

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *Л. С. Тоболіч*
Комп'ютерне верстання *Н. І. Нечипоренко*

МАУП

Зам. № ВКЦ-3499

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП